

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2007. február 7.)

a Gardanne, a Shannon régióban és Szardínián timföldgyártáshoz üzemanyagként felhasznált ásványolajok esetében a Franciaország, Írország, illetve Olaszország által alkalmazott jövedéki adó alóli mentességről (C 78/2001 [ex NN 22/01], C 79/2001 [ex NN 23/01], C 80/2001 [ex NN 26/01])

(az értesítés a C(2007) 286. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol, a francia és az olasz nyelvű szöveg hiteles.)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2007/375/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra, és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

felhívva az érdekelt feleket, hogy a fent említett rendelkezéseknek ⁽¹⁾ megfelelően tegyék meg észrevételeiket, és tekintettel észrevételeikre,

mivel:

1. ELJÁRÁS

(1) Az ásványolajok adóztatására az ásványi olajok jövedéki adója szerkezetének összehangolásáról szóló, 1992. október 19-i 92/81/EKG tanácsi irányelv ⁽²⁾ hatálybalépése óta közösségi szintű harmonizáció vonatkozik. Az ásványolajok timföldgyártásban való felhasználása nem volt kizárva a 92/81/EKG irányelv alkalmazási köréből, és az említett irányelv 8. cikke szerinti kötelező vagy opcionális mentesség sem vonatkozik rá. Az ásványolajok jövedékiadó-mértékének közelítéséről szóló, 1992. október 19-i 92/82/EKG tanácsi irányelv ⁽³⁾ 6. cikke minimum jövedékiadó-mértéket állapított meg a nehéz fűtőolajra, amelyet a tagállamoknak 1993. január 1-jétől kellett alkalmazniuk. Különböző határozatokkal azonban a Tanács engedélyezte Franciaországnak, Írországnak és Olaszországnak, hogy a Gardanne, a Shannon régióban, illetve Szardínián mentessék a timföldgyártáshoz üzemanyagként felhasznált ásványolajokat a jövedéki adó alól, amelyet egyébként kivetettek volna. A legutóbbi határozat a bizonyos különös

célokra használt ásványolajok kedvezményes jövedékiadó-mértékeiről és a jövedéki adó alóli mentességeiről szóló, 2001. március 12-i 2001/224/EK tanácsi határozat ⁽⁴⁾, amely 2006. december 31-ig engedélyezi a mentességet.

(2) Az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ 2003. december 31-től hatályon kívül helyezte a 92/82/EKG irányelvet. A 2003/96/EK irányelv 2. cikke (4) bekezdésének b) pontja megállapítja, hogy az irányelvet az energia több felhasználására, köztük az energiatermékek kettős felhasználására nem kell alkalmazni. A 2. cikk (4) bekezdése b) pontjának második francia bekezdése kimondja, hogy a kémiai redukciós eljárásban, valamint elektrolízisnél és fémipari folyamatokban felhasznált energiatermékeket kettős felhasználásúnak kell tekinteni. A timföldgyártásban használt nehéz fűtőolaj ebbe a kategóriába tartozik. Ezért 2003. december 31-től a timföldgyártásra felhasznált nehéz fűtőolajokra nem vonatkozik többé minimum jövedéki adó. A 2001/224/EK határozat eltéréseit és más hasonló eltéréseket beépítették a 2003/96/EK irányelv II. mellékletébe.

(3) A Bizottság a mentességekre vonatkozóan a 2001. október 30-i C(2001) 3296, C(2001) 3300 és C(2001) 3295 határozataival ⁽⁶⁾ indította meg a Szerződés 88. cikke (2) bekezdésében meghatározott eljárást. A 2005. december 7-i 2006/323/EK bizottsági határozattal ⁽⁷⁾ (az értesítés a C(2005)4436 számú dokumentummal történt) a 2003. december 31-ig tartó időszak tekintetében lezárta ezt az eljárást, megállapítva, hogy a támogatás egy része nem egyeztethető össze a közös piaccal. A 2004. január 1-jével kezdődő időszak tekintetében meghosszabbították az eljárást. A 2006/323/EK bizottsági határozat (6)–(15) preambulumbekzdése részletesen ismerteti a Bizottság, az érintett tagállamok, a támogatások kedvezményezettjei és az Európai Alumínium Szövetség (a továbbiakban: az EAA) között 2005 decembere előtt folytatott levélváltást.

⁽¹⁾ HL C 30., 2002.2.2., 17. o., 21. o. és 25. o., valamint HL C 109., 2006.5.9., 2. o.

⁽²⁾ HL L 316., 1992.10.31., 12. o. A legutóbb a 94/74/EK irányelvvel (HL L 365., 1994.12.31., 46. o.) módosított irányelv.

⁽³⁾ HL L 316., 1992.10.31., 19. o. A 94/74/EK irányelvvel módosított irányelv.

⁽⁴⁾ HL L 84., 2001.3.23., 23. o. A korábbi határozatokra vonatkozó részletes hivatkozásokat lásd a 2005.12.7-i bizottsági határozatban.

⁽⁵⁾ HL L 283., 2003.10.31., 51. o. A legutóbb a 2004/75/EK irányelvvel (HL L 157., 2004.4.30., 100. o.) módosított irányelv.

⁽⁶⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

⁽⁷⁾ HL L 119., 2006.5.4., 12. o.

- (4) A 2006/323/EK határozatot a 2005. december 8-i levelekkel (D/206670, D/206671, D/206673) küldték meg Franciaországnak, Írországnak és Olaszországnak. Az említett határozatot a 2006. január 23-i levelekkel (D/50525, D/50526, D/50527 és D/50528) küldték meg az érintett kedvezményezetteknek és az EEA-nak. A három tagállam és két kedvezményezett fellebbezett a határozattal szemben ⁽⁸⁾. Az ír kedvezményezett, az Aughinish Alumina Ltd (a továbbiakban: az Aughinish) is kérelmezte a határozat alkalmazásának felfüggesztését. A kérelmet T-69/06R. számú ügyként vették nyilvántartásba. A 2006. augusztus 2-i végzéssel ⁽⁹⁾ az Elsőfokú Bíróság elutasította az ideiglenes intézkedések iránti kérelmet.
- (5) A 2006/323/EK határozatot 2006. május 4-én tették közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* 2006. május 9-én közzétett értesítéssel ⁽¹⁰⁾ felkérték a harmadik feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket. A Bizottság a 2006. június 9-i levélben (ugyanezen a napon vették nyilvántartásba az A/34490 szám alatt) az Aughinishtól, valamint a 2006. július 24-i levélben (2006. július 25-én vették nyilvántartásba az A/35967. szám alatt) az Eurallumina SpA-tól (a továbbiakban: az Eurallumina), az olasz kedvezményezettől kapott észrevételeket. Ez utóbbit az észrevételek benyújtására az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett felkéréshez képest egy hónapos késéssel küldték el és vették kézhez, ezért a Bizottság elvileg nem köteles ezeket figyelembe venni ezen eljárás keretében. A Bizottság a 2006. augusztus 2-i levélben (D/56648) tájékoztatta erről az Euralluminát. Az Eurallumina a 2006. augusztus 3-i levélben válaszolt (2006. augusztus 4-én vették nyilvántartásba az A/36269. szám alatt). Mindazonáltal a Bizottság megjegyzi, hogy az Eurallumina észrevételei sokszor azokat az észrevételeket ismétlik meg, amelyeket a Bizottság az előző határozat összefüggésében már megkapott, és hasonlóak a határidő szerint átvett észrevételekkel, amelyekkel foglalkozik ez a határozat.
- (6) Az Aughinish észrevételeit a 2006. június 20-i levelekkel (D/55106, D/55107 és D/55109) továbbították Franciaországnak, Írországnak és Olaszországnak.
- (7) A Franciaország és Írország a 2006/323/EK határozattal kapcsolatos válaszási határidő meghosszabbítását kérte, amit a Bizottság megadott. A Bizottság emlékeztette Írországot és Olaszországot, hogy 2006. március 9-i leveleiben (D/52054 és D/52055) felkérte őket, hogy nyújtsák be észrevételeiket. Franciaország, Írország és Olaszország a 2006. február 14-i (2006. február 15-én vették nyilvántartásba az A/31248. szám alatt), a 2006. április 12-i (2006. április 18-án vették nyilvántartásba az A/32940. szám alatt), illetve a 2006. május 17-i (2006. május 18-án vették nyilvántartásba az A/33852. szám alatt) levelekkel tették észrevételeiket a bizottsági határozattal kapcsolatban.
- (8) Franciaország a 2006. július 27-i levélben tett észrevételeket az Aughinish megjegyzéseihez (2006. július 28-án vették nyilvántartásba az A/35952. szám alatt). A 2006. július 24-i e-mailben Olaszország tájékoztatta a Bizottságot, hogy nincs több észrevétele.

⁽⁸⁾ Lásd a T-50/06., T-56/06., T-60/06., T-62/06. és a T-69/06. számú ügyet.

⁽⁹⁾ HL C 249., 2006.10.14., 10. o.

⁽¹⁰⁾ Lásd az 1. és 7. lábjegyzetet.

2. AZ ÉRINTETT INTÉZKEDÉSEK RÉSZLETES ISMERTETÉSE

- (9) Az intézkedések a timföldgyártáshoz használt ipari nehéz fűtőolajok jövedéki adó alóli teljes mentességéből állnak. A francia, ír és olasz mentesség kedvezményezettei az Alcan, az Aughinish, illetve az Eurallumina ⁽¹¹⁾.
- (10) Az ír mentességről az 1999. évi ír költségvetési törvény 100. paragrafusa (1) bekezdésének e) pontja rendelkezik, amely mentességet ad az ásványolajadó megfizetése alól olyan fűtőolaj tekintetében, amelyet „timföldgyártásban vagy azzal kapcsolatban használnak fel, illetve annak a gyárnak a karbantartására, amelyben az említett gyártást végzik”. A költségvetési törvény indoklása kifejti, hogy a „100. paragrafus ásványolajadó-mentességet ír elő a különleges célokra vagy különleges helyzetekben felhasznált olajra. Ezek közé tartoznak a motorolajoktól vagy háztartási tüzelőolajoktól eltérő célú felhasználások, az export, a timföldgyártásban használt fűtőolaj, a tengeri hajózásban használt olaj, a kereskedelmi légi közlekedésben felhasznált nehézőlaj és az újrafeldolgozott olaj”. A timföldgyártásban használt ásványolajra vonatkozó mentesség 1983 óta volt érvényben Írországnak. Miközben a mentességről rendelkező törvényi okmányt 1999-ben visszavonták, a mentességet az 1999. évi költségvetési törvény értelmében fenntartották.
- (11) Az olasz ásványadó-mentesség a jövedéki adóról szóló egységes szöveg 14. pontjának A. táblázata szerint minden olyan vállalatra vonatkozik, amely ásványolajat használt timföldgyártásra. A mentességet az 1990. szeptember 15-i 261. sz. Decreto Legge végrehajtásáról szóló, 1990. november 12-i 331. sz. törvény 8. cikkének (5) bekezdése vezeti be. Ezt a szöveget a későbbi vonatkozó törvényi szövegekbe is beillesztették, ideértve a 92/81/EGK irányelvet átültető nemzeti intézkedéseket és az azt követő, „a jövedéki adókról szóló egységes szöveget” is.
- (12) A francia mentesség jogalapja az 1997. évi kiigazító költségvetési törvény („Loi de finances rectificative pour 1997”). Ennek 6. cikke előírja, hogy „azoknak a 2 % alatti kéntartalmú nehézőlajoknak a szállítása, amelyek szerepelnek a Vámkódex 265. cikke (1) bekezdése B. táblázata 28a. azonosító indexében, jogosultak az olajtermékekre vonatkozó belső fogyasztási adó alóli mentességre, amennyiben ezeket a timföldgyártásban fűtőolajként való felhasználásra szánják”. A Vámkódex 265a. cikke a motorolajoktól és tüzelőolajoktól eltérő felhasználásra szánt termékekre vonatkozik, azonban nem tartalmaz például hasonló rendelkezéseket az ásványolajok más ipari ágazatokban való felhasználásaira.
- (13) A 2006/323/EK határozat (16)–(23) preambulumbekézdése részletesebben ismerteti az intézkedéseket és az érintett kedvezményezetteket. Az érintett tagállamok nem jelezték, hogy 2006 után is folytatják-e a mentességek alkalmazását, és az alkalmazandó jogszabályok esetleges változásáról sem tájékoztatták a Bizottságot, különös tekintettel a 2003/96/EK irányelv átültetése miatt bekövetkező változásokra, ami befolyásolhatta volna a Bizottság értékelését.

⁽¹¹⁾ Lásd www.alcan.com, www.glencore.com és www.eurallumina.com.

(14) Az eljárás kezdeményezése óta megváltozott az alkalmazandó adókulcs. 2006. július 1-jén az üzleti felhasználásra szánt nehéz fűtőolaj után fizetendő jövedéki adó alkalmazandó mértéke Franciaországban és Írországra 18,50 euró, illetve 15,00 euró volt. Ugyanebben az időpontban az Olaszországban alkalmazandó adó mértéke 63,75 euró volt 1 tonnányi, 1 %-nál magasabb kéntartalmú nehéz fűtőolaj esetében, és 31,39 euró 1 tonnányi, 1 %-nál alacsonyabb kéntartalmú nehéz fűtőolaj esetében.

3. A SZERZŐDÉS 88. CIKKE (2) BEKEZDÉSÉBEN MEGHATÁROZOTT ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK ÉS MEGHOSSZABBÍTÁSÁNAK OKAI

(15) A Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eljárás megindítására vonatkozó, 2001. október 30-i határozatában a Bizottság kétségét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a támogatás összegegyeztethető a nemzeti regionális támogatásokról szóló közösségi iránymutatásokkal⁽¹²⁾, és különösen az iránymutatásokba foglalt, működési támogatásokra vonatkozó szabályokkal. A Bizottság ugyancsak kétségének adott hangot a tekintetben, hogy a támogatások összegegyeztethetők-e a környezetvédelem állami támogatásáról szóló, 1994-es⁽¹³⁾ és 2001-es⁽¹⁴⁾ közösségi iránymutatásokkal (a továbbiakban: környezetvédelmi támogatásokról szóló iránymutatások).

(16) A 2006/323/EK határozatban a Bizottság kifejtette, hogy hasonló kétségei vannak a 2004. január 1-jével kezdődő időszakot illetően is. Mivel a tagállamoknak és az érdekelt feleknek nem volt lehetőségük benyújtani észrevételeiket a 2003/96/EK irányelv által létrehozott jogi helyzettel kapcsolatban, a Bizottság helyénvalónak ítélte meg a hivatalos vizsgálati eljárás meghosszabbítását.

4. FRANCIAORSZÁG, ÍRORSZÁG, OLASZORSZÁG ÉS HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEI

(17) A tagállamok és a kedvezményezettek általában fenntartják korábbi észrevételeiket, amelyeket a 2006/323/EK határozat (26)–(56) preambulumbekkezdése összegez. Egyes érveket részletesebben is kidolgoztak. Ezen túlmenően a következő észrevételeket teszik.

(18) Az intézkedések nem képeznek állami támogatást, és ezt a 2003/96/EK irányelv is megerősíti. Ezek a vonatkozó adórendszer természetébe és logikájába tartoznak. Amennyiben állami támogatást képeznek, a 2003/96/EK irányelv kifejezetten lehetővé teszi a támogatást, legalábbis a 2006. december 31-ig tartó időszakra. Mindenesetre az említett irányelv jogos elvárásokat teremt a kedvezményezettek számára. A támogatások visszafizetésének előírása egyben a jogbiztonság elvét és a helyes ügyvitel elvét is sérti, figyelembe véve a Bizottság javaslatain alapuló tanácsi határozatokkal kapcsolatos ellentmondásokat, a jelentős késedelmeket és azt a módot, ahogyan a Bizottság a vizsgálatot kezelte. A kedvezményezettek a tanácsi határozatokban és az irányelvben bízva hosszú távú tőkebefektetéseket hajtottak végre. A Bizottságot ezért meg kell akadályozni egy olyan jogi aktus elfogadásában, amely nyilvánvalóan ellentétes a hosszú időn keresztül folytatott politikájával.

(19) A 2003/96/EK irányelv szabályai felülírják az állami támogatásra vonatkozó szabályokat. A Bizottság csak a 2003/96/EK irányelv 18. cikkének (1) bekezdése szerinti intézkedések érvényességét támadhatja meg, az állami támogatásokra vonatkozó szabályok szerinti intézkedéseket nem. Az állami támogatásra vonatkozó szabályok alkalmazása megsértené az *effet utile* elv (hatályosulás elve) alkalmazását.

(20) Írország és az Aughinish azzal érvelt, hogy az ír intézkedések létező támogatások, és a Bizottságnak az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet⁽¹⁵⁾ 15. cikkével kapcsolatos értelmezése hibás: a 10 éves jogvesztő határidő lejártá után a Bizottság 2000. július 17-i levele nem lehetett volna a jogvesztő határidőt megszakító aktus, és az intézkedés az 1990. július 17-e utáni időszakban is létező támogatás lenne. Azt is állították, hogy a Bizottságnak az Aughinish és az ír hatóságok között létrejött 1970. évi megállapodás természetével kapcsolatos értékelése hibás: Írország Közösséghez való csatlakozása előtt kötelező érvényű kötelezett-ségvállalásokat tettek.

(21) Olaszország azzal érvel, hogy az intézkedés szorosan kapcsolódik a timföldgyártás során keletkező terhelésre vonatkozó környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához. Az Aughinish azzal érvel, hogy a mentesség legalábbis a környezetvédelmi támogatásokról szóló iránymutatások szellemét követik, és *„annak ellenére, hogy nem fizeti meg »az adó egy jelentős részét«, több mint elégséges ösztönzést nyújtott a környezetvédelem javításához»*.

(22) Írország azzal érvelt, hogy az alternatív intézkedéseket 2004. január 1-jétől végre lehetett volna hajtani, ha tudták volna, hogy a mentességet valószínűleg a közös piaccal összegegyeztetetlennek ítélik. Írország hivatkozik arra, hogy az adómentesség alkalmazási körét ki lehet terjeszteni a kettős felhasználású nehéz fűtőolajokra vagy még szélesebb körben az általános kettős felhasználású energiatermékekre. Írország szerint ekképpen a mentességet általános intézkedéssé vagy megengedhető állami támogatássá lehetett volna átalakítani, például a környezetvédelmi támogatásokról szóló iránymutatások szerint. E lehetőségeket figyelembe véve a visszaható hatályú visszafizetés túlzottnak tekinthető. Írország hangsúlyozza továbbá, hogy az Aughinish több beruházást hajtott végre azzal az ésszerű elvárással, hogy a mentességek legalább 2006 decemberéig megmaradnak.

(23) A Bizottságoknak a timföldpiac és versenyszerkezetének hatásszemponitú gazdasági értékelése alapján engedélyezni kellett volna a támogatást. A Bizottságnak az állami támogatás értékelésekor figyelembe kellett volna vennie a versenyképesség külső szempontjait, amit az állami támogatásokról szóló cselekvési terv is javasolt. Részletes tájékoztatást adtak a piacról.

(24) A Bizottságnak fel kellene függesztenie a hivatalos vizsgálati eljárást, amíg a Bíróság meghatározza azokat a kérdéseket, amelyek a 2006/323/EK határozattal szembeni jelenlegi

⁽¹²⁾ HL C 74., 1998.3.10., 9. o.

⁽¹³⁾ HL C 72., 1994.3.10., 3. o.

⁽¹⁴⁾ HL C 37., 2001.2.3., 3. o.

⁽¹⁵⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o. A legutóbb az 1791/2006/EK rendelettel (HL L 363., 2006.12.20., 1. o.) módosított rendelet.

kifogások tárgyát képezik. Ezenkívül az Aughinish szerint nem helyénvaló, hogy a Bizottság a 2006/323/EK határozat egyik preambulumbekendésével a 88. cikk (2) bekezdése szerinti eljárás meghosszabbításáról határozott. A Bizottságnak külön határozatot kellett volna hoznia.

(25) Az EAA a korábban bemutatott szempontokon kívül – amelyek összefoglalása a 2006/323/EK határozat (50) preambulumbekendésében található – nem nyújtott be észrevételeket.

(26) A tagállamok és a kedvezményezettek észrevételei sokban megegyeznek a 2006/323/EK határozatot megtámadó folyamatban lévő kereset során a Bíróság elé terjesztett beadványaikkal⁽¹⁶⁾.

5. ÉRTÉKELÉS

5.1. A felek által előterjesztett eljárási szempontok

(27) A felek azzal érvelnek, hogy a Bizottságnak fel kellene függesztenie a hivatalos vizsgálati eljárást, amíg a Bíróság meghatározza azokat a kérdéseket, amelyek a 2006/323/EK határozattal szembeni jelenlegi kifogások tárgyát képezik⁽¹⁷⁾. Az említett határozat azonban a 2003. december 31-ig tartó időszakra vonatkozik, míg ez a határozat a 2004. január 1-jével kezdődő időszakra. Ezenkívül ezt a határozatot mindaddig érvényesnek vélelmezik, amíg az Elsőfokú Bíróság meg nem semmisíti azt. Ezért – és figyelembe véve az állami támogatás folyamatos versenytorzító hatását – a Bizottság nem látja indokoltnak az eljárás következtetéseinek felfüggesztését.

(28) A Bizottság nem pusztán azzal határozott a 88. cikk (2) bekezdése szerinti eljárás meghosszabbításáról, hogy az egyik preambulumbekendésben hivatkozott erre. Az eljárás meghosszabbítására külön felhívták a figyelmet a 2006/323/EK határozat preambulumának következtetéseiben. A Szerződés 88. cikke (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról szóló határozatra a tagállamoknak küldött levél formájában kerül sor, így nem szükséges a normatív határozatok szerkezetét követnie, amelyek rendelkező részből és számozott cikkekből állnak. Ezenkívül a 2006/323/EK határozattal szembeni kifogások és az eljárás meghosszabbításával kapcsolatban kapott észrevételek alapján egyértelmű, hogy az érdekelt feleknek alkalmuk volt teljes mértékben megismerni a határozat tartalmának minden szempontját.

5.2. Az állami támogatások megléte 2004. január 1-jétől

(29) A Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy „a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.”

(30) Nyilvánvaló, hogy a mentességeket állami forrásból finanszírozzák, mivel az állam lemond egy bizonyos összegű pénzről, amelyet egyébként beszedne.

(31) A 2006/323/EK határozat (60), (61) és (62) preambulumbekendésében meghatározottak szerint az intézkedések előnyben részesítik a kedvezményezetteket, és feltételezhető, hogy érintik a Közösségen belüli kereskedelmet, és torzítják, illetve torzulással fenyegetik a versenyt. A jövedékiadó-mentesség csökkenti az egyik fontos nyersanyag költségét, és így előnyben részesíti a kedvezményezetteket, akik így kedvezőbb pénzügyi helyzetbe kerülnek más vállalkozásokkal szemben, amelyek más iparágakban vagy régiókban használnak ásványolajat. Az a tény, hogy a más tagállamok timföldgyártó iparában működő versenytárgyakra adott esetben egyáltalán nem vetnek ki hasonló adókat, és a kedvezményezettek kiadásokat fordítottak termelésük környezeti hatásának mérséklésére, nem enyhít ezen az értékelésen.

(32) Az intézkedések bizonyos vállalkozásokat részesítenek előnyben, mivel csak olyan vállalkozásokra alkalmazandók, amelyek nehézzolajat használnak a timföldgyártásban, és gyakorlatilag mindegyik tagállamban csak egy vállalat van, amely részesül a mentességből: a Shannon régióban az Aughinish, Szardínián az Eurallumina, a Gardanne régióban pedig az Alcan. A (33)–(40) preambulumbekendésben meghatározott okok miatt ezek az intézkedések az adott energiaadó-rendszer természete és általános rendszere szempontjából nem tekinthetők indokoltnak.

(33) Az energia kettős felhasználása, nem tüzelő-, fűtő- vagy üzemanyagként való felhasználása, valamint a nem fém ásványi termékek gyártása nem tartozik a 2003/96/EK irányelv alkalmazási körébe, és 2004. január 1-je óta a tagállamok mérlegelhetik, hogy megadóztatják-e ezeket a felhasználásokat. Az ilyen energiafelhasználások mentesítése valóban lehet olyan általános intézkedés, amely nem tartalmaz állami támogatást, amennyiben a nemzeti adórendszer természetéből és logikájából következik. A 2003/96/EK irányelv (22) preambulumbekendése megállapítja, hogy „Az energiatermékeket alapvetően egy közösségi keretrendszer szabályozza, ha azokat tüzelő-, fűtőanyagként vagy üzemanyagként használják fel. Ennek keretében az adórendszer természetéből és logikájából adódik, hogy a keretrendszer alkalmazási köréből kizárják az energiatermékek kettős felhasználását, a nem tüzelő-, fűtő- vagy üzemanyagként való felhasználását, valamint a nem fém ásványi termékek gyártását. A hasonló módon felhasznált villamos energiát hasonlóan kell kezelni”.

(34) Ezenkívül a 2003/96/EK irányelv elfogadásakor a Tanács és a Bizottság a következő együttes nyilatkozatot tette⁽¹⁸⁾: „Az energiatermékeket alapvetően egy közösségi keretrendszernek kell szabályoznia, ha azokat tüzelő- fűtőanyagként vagy üzemanyagként használják fel. Úgy tekinthető, hogy az adórendszer természetéből és logikájából adódik, hogy a keretrendszer alkalmazási köréből kizárják az energiatermékek kettős felhasználását, a nem tüzelő-, fűtő- vagy üzemanyagként való felhasználását, valamint a nemfém ásványi termékek

⁽¹⁶⁾ Lásd a 7. lábjegyzetet.

⁽¹⁷⁾ Lásd a 7. lábjegyzetet.

⁽¹⁸⁾ Addendum au projet de process verbal, 14140/03, 2003.11.24. <http://register.consilium.eu.int/pdf/en/03/st14/st14140-ad01.en03.pdf>

gyártását. A tagállamok így szabadon dönthetnek arról, hogy az egyes felhasználásokat megadóztatják-e vagy sem, vagy azokra alkalmazzák-e teljes vagy részleges mentességet. A hasonló módon felhasznált villamos energiát hasonló módon kell kezelni. Ezek az általános rendszer alóli mentességek vagy a rendszeren belüli differenciálások, amelyeket az adórendszer természete vagy általános felépítése indokol, nem foglalnak magukban állami támogatást.”

- (35) A Tanács azt is megállapította, hogy: „A Tanács kijelenti továbbá, hogy ugyanúgy értelmezi az ezen irányelv elfogadása következtében a Szerződés állami támogatásokra vonatkozó szabályai tekintetében kialakult jogi helyzetet, ahogy azt a Bizottság az adóügyi munkacsoport 2002. november 14-i ülésén rögzítette.” Az említett ülésen⁽¹⁹⁾ megvitattott személyzeti munkadokumentumban a Bizottság kifejtette az általános intézkedések fogalmát, továbbá hogy a nemzeti szinten alkalmazandó általános jövedékiadó-rendszer meghatározása érdekében minden egyes tagállamban elemezni kell a helyzetet, valamint azt is megállapította, hogy „az energia-termékek adóztatásáról szóló irányelvtervezet számos választási lehetőséget foglal magában, lehetetlenné téve annak előzetes meghatározását, hogy a tagállamok által történő végrehajtásuk a 87. cikk értelmében vett állami támogatást eredményez-e”. A 2003/96/EK irányelv (32) preambulumbekzdése és 26. cikkének (2) bekezdése ennek megfelelően emlékezteti a tagállamokat az állami támogatásról szóló értesítéssel kapcsolatban a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdésében rögzített kötelezettségekre.
- (36) Ebben az adott esetben sem Franciaország, Írország és Olaszország, sem a kedvezményezettek nem bizonyították, hogy a mentességeket a nemzeti rendszer természete és logikája indokolja. Például egyikük sem fejtette ki, hogy az energiatermékek más gyártási eljárásokban való kettős felhasználása mentesül-e, és ha nem, melyek az alapul szolgáló indokok. Azt sem mutatták be, hogy a mentességek hogyan viszonyulnak az elsősorban kémiai redukciókban, elektrolitikus és fémipari eljárásokban használt villamos energiára és nemfém ásványi anyagokat gyártó eljárások energiafelhasználására vonatkozó nemzeti adóhoz, amelyek olyan energiafelhasználások, amelyek a 2003/96/EK irányelv 2. cikke (4) bekezdésének b) pontja szerint nem tartoznak ezen irányelv alkalmazási körébe.
- (37) Olaszország kifejtette, hogy ha más ipari szereplő kérelmezte volna ugyanezt a kedvezményt, nem ütközött volna akadályba az adott piacra való belépésekor. Azonban nem egyértelmű, hogy e kijelentés alatt pontosan mit értettek, és hogy ez azt jelenti-e, hogy ugyanez a kedvezmény a timföldgyártáson kívül más iparágak is megadható. Mindenesetre a timföldgyártástól eltérően a kedvezményt nem automatikusan nyújtották volna. A mentesség indoklását illetően Olaszország például a 2000. december 7-i levelében arra hivatkozott, hogy „a szigetet (Szardíniát) kifejezetten hátrányos helyzetű régióként kell elismerni, és el kell ismerni a foglalkoztatásra gyakorolt lehetséges hátrányos hatásokat” („*reconoscimento dell'isola (Sardegna)*

quale area fortemente disagiata, ed i possibili effetti negative sull'occupazione”).

- (38) Ami az ír mentességet illeti, az 1999. évi költségvetési törvény 100. cikke néhány más különleges mentességről is rendelkezik, azonban ez nem építi be a timföldgyártásra vonatkozó mentességet az egész rendszer logikájába. Inkább azt bizonyítja, hogy a timföldgyártásra vonatkozó mentesség egy külön mentesség a többi különleges mentesség mellett, amit a törvény preambuluma is megerősít⁽²⁰⁾. Ezenkívül az ír törvény kizárja a potenciális új belépőket az adókedvezményekből, amikor a duális energiafelhasználás más gyártási eljárásokhoz kapcsolódik. Az ír helyzettel kapcsolatban az Aughinish elfogadja, hogy „nem hiszi, hogy vannak más ilyen iparágak [amelyek a timföldgyártó iparhoz hasonlóan részesülnek jövedékiadó-csökkentésből]”, és hogy „megkülönböztetésre vonatkozó állításokról sem tud”. Mindezek inkább az intézkedés szelektív természetét erősítik meg.
- (39) 1998. augusztus 7-i levelükben a francia hatóságok jelezték, hogy eltérést kértek a 92/81/EGK irányelv alkalmazásától, annak érdekében, hogy „olyan jövedékiadó-rendszert léptessenek érvénybe, amely nem bünteti az ágazatot” („pour pouvoir instaurer un regime d'accise non pénalisant pour le secteur”) (kiemelés a szerzőtől). A mentesség arra korlátozódna, hogy helyreállítsa a versenyfeltételeket az Alcan által átvett Péchiney és a Közösség más termelői között. A Vámkódex 265a. cikke nem tartalmaz hasonló rendelkezéseket más ágazatok energiafelhasználására.
- (40) Lényegében a kedvezményezettek nem mutatták be vonatkozó adórendszereik általános logikáját. A Bizottság rendelkezésére álló információk alapján egyértelmű, hogy a támogatás odaítélésének indokai inkább a timföldgyártás körülményeiből vezethetők le az érintett régiókban. Ezek az érvek nem vezethetők le az adott nemzeti adórendszerek természetéből és logikájából. Ezért a Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy a mentesség továbbra is kifejezetten szelektív, meghatározott termékek gyártását, így ténylegesen meghatározott vállalkozásokat részesít előnyben, és ezek a nemzeti adórendszer logikájával nem indokolhatók.
- (41) Következésképpen a szóban forgó mentességek állami támogatásoknak minősülnek.

5.3. Új támogatás, nem létező támogatás

- (42) A 2006/323/EK határozat (65)–(70) preambulumbekzdésében bemutatottak szerint a 2004. január 1-jétől nyújtott támogatás nem minősül létező támogatásnak a 659/1999/EK rendelet 1. cikkének b) pontja értelmében.
- (43) Írország és az Aughinish azon állítása, hogy a mentességek előcsatlakozási támogatásnak minősülnek, ellentmond az 1983. májusi levélnek, amelyben Írország elfogadta, hogy a támogatásról a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése értelmében értesítést kell küldeni. Ezenkívül a mentességgel kapcsolatos tartalékképzési kötelezettségvállalás nem ugya-

⁽¹⁹⁾ Bizottsági személyzeti munkadokumentum: Az energiatermékek adóztatásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslat állami támogatásokkal kapcsolatos szempontjai. SEC(2002) 1142, 2002.10.24. Ugyanez a megfogalmazás már szerepelt az ECOFIN-Tanácsnak szóló jelentésben és a tanácsi következtetésekből (az elnökség 2001.12.13-i megjegyzése a COREPER-nek/ECOFIN-Tanácsnak, 14640/01, FISC 255., 2001.11.30.). Lásd a 2005. november 7-i határozat (63) preambulumbekzdését is.

⁽²⁰⁾ Lásd a (10) preambulumbekzdést.

naz, mint a támogatás tényleges odaítélése a csatlakozás előtt. Végezetül pedig a szóban forgó jogszabályt alapvetően módosították a csatlakozás után.

- (44) A 2006/323/EK határozat (70) preambulumbekzdésében bemutatottak szerint az Írország által 1990. július 17-ig nyújtott támogatás létező támogatásnak minősül a 659/1999/EK rendelet 15. cikkében előírt jogvesztő határidő alapján. A 10 éves jogvesztő határidő lejártá nem jelenti azt, hogy az e határidő lejártá után nyújtott összes támogatás szintén létező támogatásnak minősül. A támogatást nem egyszer és mindenkorra ítélték oda az Aughinishnak 1983-ban. Az Írország által a támogatás nyújtása céljából beiktatott törvényi okmány általánosan van megfogalmazva a timföldgyártásra vonatkozó mentességként, így mivel a jogszabály érvényes, a mentesség más timföldgyártókra is kiterjed, amelyek elkezdtek a gyártást Írországban. Ezenkívül az Aughinishra vonatkozó mentességet nem határozták meg a törvényi okmány elfogadásakor, és ebben az időpontban az értékét sem lehet elemezni: a törvényi okmány nem határozta meg sem azoknak a jövedékiadó-kulcsoknak az alkalmazását, amelyek megfizetése alól az Aughinish mentesült, sem pedig a mentesség időtartamát. A mentesség ezért a 659/1999/EK rendelet 1. cikkének d) pontjában meghatározott támogatási program fogalom meghatározásába illik, azaz „olyan jogi aktus, amely alapján – anélkül, hogy további végrehajtási intézkedésre volna szükség – egyedi támogatásokat lehet megítélni azon vállalkozások számára, amelyeket a jogi aktusban általános vagy elvont módon jelöltek meg”. Ennek megfelelően a támogatás több odaítélt támogatásból áll, amelyek nyújtásakor az Aughinish vámeljárást hajtott végre, amely a mentesség nélkül jövedékiadó-fizetési kötelezettséget keletkeztetett volna. Az 1990. július 17-től nyújtott támogatás ezért létező támogatásnak minősül a 659/1999/EK rendelet 15. cikke alapján.

5.4. A 2004. január 1-jétől nyújtott támogatás összeegyeztethetősége

5.4.1. Összeegyeztethetőség a környezetvédelmi támogatásra vonatkozó szabályok szerint

- (45) A Bizottság megvizsgálta, hogy a Franciaország, Írország és Olaszország által 2004. január 1-jétől nyújtott támogatás jogosult-e a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdésében az állami támogatások tekintetében meghatározott tilalom alóli mentességre. A támogatás energiaadó-mentességből áll, az ilyen adók célja pedig nem csak a hatóságoknak fizetendő adók növelése, hanem az energiafogyasztás csökkentése és ezáltal a környezet védelme is. A környezetvédelmi támogatásokról szóló 2001. évi iránymutatások tartalmazzák a környezetvédelmi adók alóli mentességekre vonatkozó szabályokat. Az egyenlő bánásmód, az átláthatóság és a jobbiztonság miatt ezek a szabályok kötelezők a Bizottságra.
- (46) A 2004. január 1-jétől kezdődő időszakot illetően a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2001. évi iránymutatások E.3.2. szakasza – azaz 47–52. pontja – határozza meg az adócsökkentés és adómentesség formájában nyújtott összes működési támogatásra alkalmazandó szabályokat. A 2006/323/EK határozat (73) és (74) preambulumbekzdésében bemutatottak szerint az ásványolajokra kivetett jövedéki adók környezetvédelmi adóknak tekinthetők, ezeket létező adóknak kell tekinteni az

iránymutatások 51.2. pontja értelmében, az 51.2.a) pont értelmében ezeknek az adóknak a környezetvédelem szempontjából értékelhetően kedvező hatása van, és helyzetüket úgy lehet tekinteni, mintha azokról a jövedéki adó elfogadásakor határoztak volna. Következésképpen az iránymutatások 51.2. pontjával összhangban az 51.1. pont rendelkezései alkalmazhatók.

- (47) Az 51.1. pont szerint 10 éves adómentesség engedélyezhető. Ezen időszak lejártát követően a környezetvédelmi támogatásokról szóló iránymutatások 23. pontjával összhangban a tagállamoknak jogukban áll az intézkedéseket ismételt bejelenteni a Bizottságnak, amely értékelésében, tekintetbe véve az adók elfogadásán keresztül elért, környezeti szempontból előnyös eredményeket, választhatja ezt a megközelítési módot. Az ír és olasz mentességeket ebben az esetben 1993 óta nyújtották, a francia mentességet pedig 1997 óta, ami azt jelenti, hogy az intézkedések több mint 10 évig hatályosak voltak.
- (48) Egyik tagállam sem erősítette meg vagy cáfolta, hogy a mentességeket 2006. december 31-e után továbbra is alkalmaznák-e. Egyik tagállam sem jelezte, hogy időbeli korlátozás lenne érvényben a jelenleg alkalmazandó mentességekre a 2006. december 31-i időponttól eltekintve, amely a közösségi adójog szerint nem kötelező erejű korlátozás, mivel a mentességek nem tartoznak a 2003/96/EK irányelv alkalmazási körébe. Hasonlóképpen egyik tagállam sem küldött értesítést a szóban forgó intézkedések meghosszabbításáról a környezetvédelmi támogatásokról szóló iránymutatások szerint. Láthatóan az érintett tagállamok adójogszabályainak rendelkezései sem tartalmazznak ilyen határidőket. A Bizottság úgy ítéli meg ebben az esetben, hogy az iránymutatások 23. pontjában említett körülmények még mindig fennállnak. Ezért az iránymutatások 51.1. pontja alapján a Bizottság engedélyezhetné a további támogatást, azonban csak azzal a feltétellel, hogy arra egy legfeljebb 10 éves időbeli korlátozás fog vonatkozni.
- (49) A 2006/323/EK határozat (75) preambulumbekzdésében kifejtettek szerint a környezetvédelmi támogatásokról szóló iránymutatások 51.1.a) pontja alkalmazásának feltételei nem teljesülnek, ezért ebben az esetben csak az 51.1.b) pont rendelkezései alkalmazhatók.
- (50) 2004. január 1-jétől a kettős felhasználású, a nem tüzelő-, fűtő- vagy üzemanyagként való felhasználásra szánt, valamint a nemfém ásványi termékek gyártásában felhasznált ásványolajok adóztatása nem tartozik a harmonizált közösségi intézkedések alkalmazási körébe, és ezért ezen időpont óta a mentességek olyan nemzeti adókat érintenek, amelyeket a környezetvédelmi támogatásokról szóló iránymutatások 51.1.b) pontjának második francia bekezdése szerinti közösségi adók hiányában vetettek ki. E rendelkezés előírja, hogy a mentességben részesülő vállalkozásoknak meg kell fizetniük a nemzeti adó „jelentős hányadát”. Ennek indoklása az, hogy megmaradjanak számukra környezetvédelmi teljesítményük javítására irányuló ösztönzők. Ez az iránymutatások 51.1.b) pontja második francia bekezdésének szövegéből következik, amely lehetővé teszi a harmonizált adó csökkentését, ha a kedvezményezettek a közösségi minimumnál többet fizetnek, „hogy a vállalkozásokat ösztönözzék a környezetvédelem javítására”. Ez akkor is alkalmazandó, amikor a nemzeti adó lényegesen magasabb (néhány) más tagállam hasonló adóinál, ahogy ez Olasz-

ország esetében is történt. A Bizottság gyakorlatában⁽²¹⁾ egyértelművé vált, hogy az általában 20 %-os nemzeti adó vagy az olyan energiaszolgáltatásokra alkalmazandó közösségi minimum, amelyek nem tartoznak a 2003/96/EK irányelv alkalmazási körébe (tonnánként 15 euró), jelentős hányadnak tekinthető, még ha a közösségi minimum nem is alkalmazandó a szóban forgó energiaszolgáltatásra. Ezért a Bizottság úgy ítéli meg, hogy csak a nemzeti adó 20 %-át vagy a 15 euró/tonna összeget meghaladó mentességek – attól függően, hogy melyik az alacsonyabb – tekinthetők összegegyeztethetőnek a közös piaccal; a 20 %-ot vagy a 15 euró/tonna összeget nem meghaladó mentesség nem összegegyeztethető támogatásnak minősül.

5.4.2. A Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja és más rendelkezések szerinti támogatások összegegyeztetetősége

- (51) A 2006/323/EK határozat (78)–(81) és (82)–(86) preambulumbekezdésében bemutatott indokok alapján a támogatás a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerint nem tekinthető összegegyeztethetőnek a közös piaccal, és a Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdésében meghatározott mentességek sem vonatkoznak rá.
- (52) Helyénvaló a környezetvédelmi támogatásokról szóló iránymutatások E.3.2. szakasza alapján elvégezni az értékelést, mivel e szakasz szabályai figyelembe veszik a gazdasági tényezőket, különösen az adóharmonizáció hiányában a nemzetközi versenyképesség elvesztésének kockázatát, és még teljes mentességet is lehetővé tesznek egyes vállalatok számára, feltéve, hogy ezek megállapodást kötnek az érintett tagállammal környezetvédelmi teljesítményük javításáról. A jelenlegi esetekben azonban nem kötöttek ilyen megállapodást, így a környezetvédelmi támogatásokról szóló iránymutatások 51.1.a) pontja szerinti teljes adómentesség nem indokolható. Mindazonáltal a Bizottság számára a tímóldpiacokról benyújtott információk megerősítik, hogy helyénvaló a támogatás fő hányadának engedélyezése, és ez – a fenti következtetés szerint – a környezetvédelmi támogatásokról szóló iránymutatások 51.1.b) pontja alapján az adók elfogadásán keresztül elért, környezeti szempontból előnyös eredményekkel alátámasztható. Ennek az engedélynek azonban az a feltétele, hogy a kedvezményezettek a közösségi minimumnál vagy a nemzeti adó jelentős hányadánál többet fizetnek, amit azért tartanak szükségesnek, hogy ösztönözzék a vállalatokat a környezetvédelem javítására. Semmi sem indokolja, hogy a támogatás azon része tekintetében, amely a környezetvédelmi támogatásokról szóló iránymutatások alapján nem tekinthető összegegyeztethetőnek, más bizottsági közlemények további rendelkezéseit vegyék alapul.
- (53) Mivel nincs más olyan indok, amely alapján a támogatás összegegyeztethetőnek tekinthető a közös piaccal, csak a támogatásnak az a része összegegyeztethető, amely az (50) preambulumbekzdésben meghatározottak szerint megfelel a környezetvédelmi támogatásokról szóló iránymutatásoknak.

6. AZ ÖSSZEGEYZETHETELLEN TÁMOGATÁS VISSZAVÉTELE

- (54) A 659/1999/EK rendelet 14. cikke (1) bekezdésének értelmében amennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettől történő visszavételére.
- (55) A 2006/323/EK határozat (95)–(100) preambulumbekzdése ismerteti, hogy a jogos elvárások és a jogbiztonság elve, valamint a közösségi jog egyéb általános elvei miatt zárják ki a jogellenes és összeférhetetlen támogatás kedvezményezettől történő visszavételét 2002. február 2-ig. Azonban a (101) és (102) preambulumbekzdés kifejti, hogy ezek az elvek miért nem zárják ki a 2002. február 3. és 2003. december 31. között nyújtott jogellenes és összeférhetetlen támogatás visszavételét. Az ez utóbbiak mellett szóló érvek ugyanúgy alkalmazhatók a 2004. január 1-jétől nyújtott támogatások tekintetében is.
- (56) Ezenkívül a 2003/96/EK irányelv előkészítése és elfogadása nem szolgálhatott alapul a kedvezményezettek jogos elvárásaihoz, és a jogbiztonság elve sem zárja ki a támogatás visszavételét. Az irányelv (32) preambulumbekzdése hivatkozik a tagállamoknak a Szerződés 88. cikke (3) bekezdésében meghatározott azon kötelezettségére, hogy értesítést küldjenek az állami támogatásokról, és kifejezetten rögzíti, hogy az irányelv „nem sérti az olyan jövőbeli állami támogatásokra vonatkozó eljárások kimenetelét, amelyeket a Szerződés 87. és 88. cikkével összhangban végeznek”. Ebben a preambulumbekzdésben a jövőbeli állami támogatásokra vonatkozó eljárásokra való hivatkozás nem értelmezhető olyan támogatás engedélyezéséknél, amely egy, az irányelv elfogadásakor már elindított eljárás tárgyát képezi. Lényegében ugyanez a megfogalmazás már megtalálható volt a 2001/224/EK határozat (6) preambulumbekzdésében, amely 2006 végéig hosszabbította meg az eltérést. Az erre a határozatra irányuló bizottsági javaslatához⁽²²⁾ csatolt indoklás a következő: „A Bizottság javasolja (...) az (...) eltéréseknek egy két éves időszakra való meghosszabbítását, amely részletes vizsgálatot tesz szükségessé, különösen az állami támogatásokra vonatkozó szabályok összefüggésében (...). Mindazonáltal e határozat egyik rendelkezése sem írja felül azt a tagállamokra vonatkozó követelményt, hogy az esetleges állami támogatások eseteiről a Szerződés 88. cikke szerint értesítést küldjenek a Bizottságnak. Ezeket az értesítéseket a Szerződés 87. cikkének feltételei szerint vizsgálják meg”. Ezenkívül 2000 nyarán a Bizottság már felkérte a tagállamokat a szóban forgó intézkedésekről szóló értesítés megküldésére.

⁽²¹⁾ Lásd például a C 42/2003 ügyben a 2004. június 30-i bizottsági határozatot (HL L 165., 2005.6.25., 21. o.), az N 449/01 ügyben a 2002. február 13-i határozatot (HL C 137., 2002.6.8., 24. o.), az N 74/A/2002 ügyben a 2002. december 11-i határozatot (HL C 104., 2003.4.30., 9. o.), valamint az NN 3A/2001 és NN 4A/2001 ügyekben a 2001. december 11-i határozatot (HL C 104., 2003.4.30. 10. o.). Ezek az ügyek különösen lényegesek, mivel az energiaadók alól mentességekkel is foglalkoztak. Másrészt arról vonatkozó utalás, hogy a Bizottság mit tekinthet túl alacsonynak, az NN 30/A-C/2001 ügyben hozott, a dán szennyvízadó részleges visszatérítéséről szóló, 2002. április 3-i bizottsági határozatban található (HL C 292., 2002.11.27., 6. o.).

⁽²²⁾ COM(2000) 678.

- (57) A 2003/96/EK irányelv (22) preambulumbekzdése megállapítja, hogy „Az energiatermékeket alapvetően egy közösségi keretrendszer szabályozza, ha azokat tüzelő-, fűtőanyagként vagy üzemanyagként használják fel. Ennek keretében az adórendszer természetéből és logikájából adódik, hogy a keretrendszer alkalmazási köréből kizárják az energiatermékek kettős felhasználását, a nem tüzelő-, fűtő- vagy üzemanyagként való felhasználását, valamint a nem fém ásványi termékek gyártását.” E preambulumbekzdés, bár nem hivatkozik a Szerződés 87. és 88. cikkére, nem értelmezhető az állami támogatásoknak a Szerződés 87. cikke (1) bekezdésében meghatározott elvei korlátozásaként. A Bizottság az általános intézkedések fogalmát egy személyzeti munkadokumentumban fejtette ki, amely szerint: „Ebben az ügyben a nemzeti szinten alkalmazandó általános jövedékiadó-rendszer meghatározása érdekében minden egyes tagállamban elemezni kell a helyzetet.”⁽²³⁾ Ezt a dokumentumot a Tanács munkacsoportjának 2002. november 14-i ülésén vitatták meg. A dokumentum a továbbiakban részletezi azokat a feltételeket, amelyek alapján az adóintézkedések formájában nyújtott támogatás összeegyeztethetőnek tekinthető a közös piaccal. A Tanács 2003. október 27-i ülésének – amelyen elfogadták a 2003/96/EK irányelvet – jegyzőkönyvei, kifejezetten hivatkoznak a Tanács munkacsoportjának 2002. november 14-i ülésén közzétett magyarázatokra.
- (58) Bár a „kettős felhasználású energiatermékek” nem tartoznak a 2003/96/EK irányelv alkalmazási körébe, az irányelv 18. cikke engedélyezi a tagállamoknak a II. mellékletében felsorolt mentességek további alkalmazását. Ez a melléklet három olyan mentességet tartalmaz, amelyekre az irányelv vonatkozik, mégpedig a legutóbbi 2001-es meghosszabbításban előírt időtartamra, azaz 2006. december 31-ig. Az engedély azonban nem az állami támogatásokra vonatkozó szabályok szerinti engedélyezés, amelyet a Bizottság jogosult végrehajtani. Éppen ellenkezőleg, ez pontosan a (32) preambulumbekzdés potenciális jelentőségét bizonyítja. Helytelen tehát a tagállamok és a kedvezményezettek érvelése, amely szerint a Tanács engedélye felülírja az állami támogatásokra vonatkozó eljárásokat.
- (59) A 2003/96/EK irányelv elfogadásakor a Bizottság és a Tanács azt az együttes nyilatkozatot tette, hogy „a Bizottságnak a lehető legmesszebb el kell mennie annak biztosításában, hogy a tagállamok által az irányelvben meghatározott mentességekkel és adócsökkentésekkel összhangban meghozott intézkedéseket összeegyeztethetőnek tekintsek az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal”. Természetesen a Bizottságnak az állami támogatásokra vonatkozó alkalmazandó szabályok, ebben az esetben különösen a környezetvédelmi támogatásokról szóló iránymutatások keretében kell eljárnia. Mindenesetre az említett nyilatkozat nem alkalmazandó azokra a mentességekre, amelyekkel ez a határozat foglalkozik, mivel nem tartoznak az irányelv alkalmazási körébe.
- (60) A 2003/96/EK irányelv, a személyzeti munkadokumentum, valamint a Bizottság és a Tanács fent említett együttes nyilatkozata sohasem erősítették meg a nem összeegyeztethető állami támogatás nemlétét. Emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a 88. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárást kezdeményezte, és az érdekelt felek felkérhették volna a Bizottságot a végleges határozat elfogadására. A 88. cikk (2) bekezdése szerinti eljárás kezdeményezése érvényteleníti a jogos elvárások további fennállását (ha voltak ilyenek) a nem létező összeegyeztethetetlen támogatást illetően.
- (61) A 2001/224/EK határozat és a mentességekről szóló korábbi határozatok nem állami támogatásokról szóló határozatok voltak. Lényegében a Bizottság már hosszú ideje kétségeinek ad hangot a mentességek és az állami támogatásokra vonatkozó szabályok összeegyeztethetőségéről.
- (62) Az ügyben a vizsgálat időtartamát illetően a Bizottság szükségesnek tartotta, hogy megvárja a 2003/96/EK irányelv elfogadását, és a 2006/323/EK határozattal meghosszabbítsa az eljárást, annak érdekében, hogy kikérje a tagállamok véleményét az egyes tagállamokban a 2003/96/EK irányelv átültetéséből adódó helyzetről, aminek akkor még számos lehetséges eredménye lehetett. Mindenesetre egy „körültekintő üzletembernek” tudatában kellene lennie annak, hogy ha egyszer vizsgálat indul egy jogellenes támogatás miatt, majd a vizsgálat azt állapítaná meg, hogy a támogatás nem egyeztethető össze a Szerződéssel, akkor a legnyilvánvalóbb következmény az, hogy a Bizottság elrendeli a támogatás visszavételét. A tagállamok és a kedvezményezettek sürgethették volna a Bizottságot az eljárás mihamarabbi lezárására, ha alternatív befektetéseket vagy intézkedéseket kívántak volna mérlegelni a környezetvédelmi támogatásokról szóló iránymutatások teljesítése érdekében.
- (63) Emiatt a kedvezményezettek nem formálhatnak jogos elvárásokat a 2003. december 31-e után nyújtott összeegyeztethetetlen állami támogatások visszavételének kizárására, sem pedig a támogatás visszavételének a jogbiztonság elve alapján történő kizárására.

7. AZ ÖSSZEEGYEZTETHETŐ TÁMOGATÁS KIFIZETÉSÉNEK FELFÜGGESZTÉSE

- (64) A C-355/95P. sz. *Textilwerke Deggendorf GmbH (TWD) kontra Bizottság* ügyben hozott ítéletében a Bíróság megállapította, hogy „amikor a Bizottság az állami támogatás és a közös piac összeegyeztethetőségét vizsgálja, minden lényeges tényezőt figyelembe kell vennie, ideértve adott esetben az egy korábbi határozatban mérlegelt körülményeket és azokat a kötelezettségeket is, amelyeket az említett határozat adott esetben a tagállam számára előírt”. A Bíróság szerint az új támogatás összeegyeztethetősége a korábbi, még vissza nem fizetett jogellenes támogatás meglététől függhet, mivel a támogatások halmozódó hatása jelentős mértékben torzíthatja a versenyt a közös piacon. Ezért a Bizottság, amikor az állami támogatás és a közös piac összeegyeztethetőségét vizsgálja, jogosult figyelembe venni mind az e támogatás és a régi támogatás halmozódó hatását, mind pedig azt, hogy a régi támogatást nem fizették vissza⁽²⁴⁾.
- (65) Ezért amikor e joggyakorlat alkalmazásakor a Bizottság értékeli az új támogatási intézkedést, figyelembe veszi azt a tényt, hogy a kedvezményezettek lehet, hogy nem teljesítették a korábbi bizottsági határozatokat, amelyek elrendelték, hogy fizessék vissza a korábbi jogellenes és összeegyeztethetetlen támogatást. Ebben az esetben a

⁽²³⁾ Lásd a 17. lábjegyzetet.

⁽²⁴⁾ EBHT 1997., I-2549. o., 25–27. pont

Bizottság megvizsgálja az új támogatás és az összegegyeztetetetlen és még vissza nem fizetett régi támogatás által a kedvezményezettekre gyakorolt együttes hatást.

- (66) Franciaország, Írország és Olaszország ténylegesen még nem vette vissza a Bizottság által a 2006/323/EK határozatban összegegyeztetetlennek ítélt támogatást⁽²⁵⁾. A visszafizetendő összeg a tagállamok számítása szerint, kamatok nélkül 786 668, 8 095 881,43, illetve 6 612 489,02 eurót tesz ki. Ezenkívül e határozat egy további időszakban nyújtott összegegyeztetetlen támogatást is megállapított, amelyet szintén vissza kell venni. A támogatási összegek és az egyébként összegegyeztethető támogatások halmozása a közös érdekekkel ellentétes mértékben tovább torzítaná a versenyt, és nem találtak olyan érvet, amely indokolná ezt a torzulást. Ezért a fenti (50) preambulumbekzdésben ismertetett összegegyeztethető támogatás kifizetését mindaddig fel kell függeszteni, amíg a kedvezményezettektől vissza nem vették az összes összegegyeztetetetlen támogatást.

8. KÖVETKEZTETÉS

- (67) Azt a következtetést vonták le, hogy a Franciaország, Írország és Olaszország által 2004. január 1-jétől a timföldgyártásra használt nehéz fűtőolajokra alkalmazott jövedéki adó alóli mentességek a Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmében állami támogatásnak minősülnek. A támogatás részben összegegyeztetetlen a közös piaccal, mivel a kedvezményezettek nem fizették meg az adó jelentős részét. A mentesség azon része, amely meghaladja az egyébként megfizetendő adószint 20 %-át vagy az 1000 kilogrammonkénti 15,00 eurós összeget – attól függően, hogy melyik az alacsonyabb érték – összegegyeztethetőnek tekinthető a közös piaccal, azzal a feltétellel, hogy a támogatást legfeljebb 10 évre nyújtják, amely időszakot követően felül kell vizsgálni a támogatás összegegyeztetetőségét. A támogatás fennmaradó részét a közös piaccal összegegyeztetetlennek kell nyilvánítani.
- (68) Franciaországot, Írországot és Olaszországot fel kell szólítani, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést a 2004. január 1-jétől a kedvezményezetteknek nyújtott összegegyeztetetlen támogatás visszavétele érdekében.
- (69) Franciaországot, Írországot és Olaszországot fel kell szólítani, hogy függeszék fel a mentességek alkalmazását, amíg vissza nem vették az érintett kedvezményezettektől a közös piaccal a 2006/323/EK határozatban és ebben a határozatban összegegyeztetetlennek tartott támogatást.
- (70) Franciaországnak, Írországnak és Olaszországnak haladéktalanul továbbítania kell e határozat egy példányát az intézkedések kedvezményezettjei számára,

⁽²⁵⁾ A határozatot a Bíróság előtt megtámadták, azonban az EK-Szerződés 242. cikke szerint a fellebbezésnek nincs felfüggesztő hatálya.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Franciaország, Írország és Olaszország által a timföldgyártásra felhasznált nehéz fűtőolajok tekintetében 2004. január 1-jétől nyújtott jövedéki adó alóli mentességek a Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmében állami támogatásnak minősülnek.

2. cikk

Az 1. cikkben említett támogatás összegegyeztethető a közös piaccal, amennyiben a kedvezményezettek az egyébként fizetendő jövedéki adó legalább 20 %-ának megfelelő mértéket fizetnek, vagy megfizetik a 2003/96/EK irányelvben meghatározott minimális adószintet (15,00 euró 1000 kg után), attól függően, hogy melyik érték az alacsonyabb, azzal a kikötéssel, hogy a támogatás maximális időtartama 10 év.

3. cikk

Az 1. cikkben említett támogatás nem egyeztethető össze a közös piaccal, amennyiben a kedvezményezettek nem fizetik meg az egyébként fizetendő jövedéki adó legalább 20 %-ának megfelelő mértéki vagy a közösségi minimum (15,00 euró 1000 kg után) közül az alacsonyabbat.

4. cikk

(1) Franciaország, Írország és Olaszország minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a 3. cikkben említett és jogtalanul a kedvezményezettek rendelkezésére bocsátott támogatást a kedvezményezettektől visszavegye.

(2) A visszavételre késedelem nélkül és a nemzeti jog eljárásaival összhangban kerül sor, feltéve, hogy azok lehetővé teszik e határozat azonnali és hatékony végrehajtását.

(3) A visszafizetendő támogatás után kamatot számítanak fel a támogatásoknak a kedvezményezettek rendelkezésére bocsátásától azok tényleges visszafizetéséig terjedő időszakokra. A kamatot kamatos kamatozás alapján, a 794/2004/EK bizottsági rendelet⁽²⁶⁾ V. fejezetében meghatározott rendelkezéseknek megfelelően kell kiszámítani.

(4) Franciaország, Írország és Olaszország az e határozatról történő értesítés időpontjától kezdődő hatállyal törli a (3) bekezdésben említett kifizetetlen támogatások valamennyi kifizetését.

(5) Franciaország, Írország és Olaszország biztosítja, hogy ezt a határozatot az értesítéstől számított négy hónapon belül végrehajtsa.

5. cikk

Franciaország, Írország és Olaszország felfüggeszti a 2. cikkben említett támogatás kifizetését azoknak a kedvezményezetteknek, amelyek még nem fizették vissza kamatokkal együtt a 2006/323/EK határozatban a közös piaccal nem összegegyeztethetőnek tekintett támogatásokat és a 3. cikkben említett támogatást, amennyiben azt jogellenesen bocsátották a kedvezményezettek rendelkezésére.

⁽²⁶⁾ HL L 140., 2004.4.30., 1. o.

6. cikk

(1) Franciaország, Írország és Olaszország folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtására vonatkozó nemzeti eljárások terén tett előrelépésekről, amíg ezek az eljárások be nem fejeződnek.

(2) Franciaország, Írország és Olaszország az e határozatról történő értesítéstől számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot a kedvezményezettek által visszafizetendő teljes összegről, a mellékletben szereplő táblázat felhasználásával megadva mind a tőkeösszeget, mind pedig a kamatot, és benyújtja az e határozat teljesítése érdekében már meghozott és tervezett intézkedéseket. Ugyanezen határidőn belül az említett országok megküldik a Bizottságnak az összes olyan dokumentumot, amelyek igazolják, hogy utasították a kedvezményezetteket a támogatás visszafizetésére.

(3) Franciaország, Írország és Olaszország az e határozatról történő értesítéstől számított két hónapon belül bizonyítékot nyújt be arról a Bizottságnak, hogy teljesítette a 6. cikk követelményeit.

(4) A (2) és (3) bekezdésben említett időszakok lejártát követően Franciaország, Írország és Olaszország a Bizottság egyszeri felkérésére jelentés nyújt be az e határozat teljesítése érdekében már meghozott és tervezett intézkedésekről. A jelentésben részletes tájékoztatást kell adni a támogatás összegéről és kedvezményezettektől már beszedett visszafizetési kamatokról.

7. cikk

Ennek a határozatnak a Francia Köztársaság, Írország és az Olasz Köztársaság a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2007. február 7-én.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja

MELLÉKLET

Tájékoztató a kapott, a visszafizetendő és a már visszafizetett támogatás összegéről (*)

Kedvezményezett neve	A rendszer alapján kapott támogatás teljes összege	A visszafizetendő támogatás teljes összege (Tőke)	A már visszafizetett összeg összesen	
			Tőke	Visszafizetési kamat

(*) Millió, nemzeti pénznemben.